

Sigtuna Myntnytt

Årgång 39 • Okt 2025

nr 8

Maskletare fann skatt

6 kg silver inklusive 20.000 mynt

**Europasemester med numismatiska inslag
Klubben besöktes av Peter Österlund**

I varje nummer

- Ordföranden har ordet
- Numismatiska nyheter
- Medlemsauktion
- Myntquiz

Sigtuna Myntklubb

Styrelse

Ordförande & Ansvarig utgivare	Per-Göran Carlsson	0737 - 14 95 07 pgc21@hotmail.com
Sekreterare	Per Johansson	0705 - 60 27 10 perjohansson123@telia.com
Kassör	Yvonne Hörnstedt	0738 - 17 05 47 yvonne.hornstedt@gmail.com
Kassör & klubbmästare	Spyros Koukouzikis	0769 - 37 67 51
Redaktör & webbansvarig	Tomas Ahrne	0722 - 00 33 02 tomas@sigtuna.myntklubb.se
Styrelseledamot	Kent Forss	0702 - 31 14 14
Suppleanter	Nils Thofelt Peter Hlawatsch	0722 - 22 58 85 0708 - 76 84 01

Övriga funktionärer

Auktionsansvarig	Per-Göran Carlsson	0737 - 14 95 07 pgc21@hotmail.com
Auktionsassistenter	Klas Johnsson P-H Iggström Anders Tullberg	0706 - 10 10 73 0709 - 94 64 08 0729 - 31 73 17
Auktionsresurs	Mats Hellman	0730 - 24 64 99
Valberedning	Mats Hellman Rolf Sirén	0730 - 24 64 99

sigtuna.myntklubb.se

Org. nr: 814800-6284 · Postadress: c/o Hörnstedt, Norrbackavägen 2, 195 45 Märsta
Myntet i vår logotyp är präglat i Sigtuna för Olof Skötkonung (Ref: SMH 50).
Vi reserverar oss för skriv- och faktafel.

Ordföranden har ordet

Höstens mörker, rusk och kyla inbjuder till numismatiska aktiviteter. I Sigtuna myntklubbs lokal i Rosersberg är det alltid högt i tak, god stämning, ljust och så där lagom varmt det kan bli när 30–40 intresserade samlas till våra månadsmöten. Septembermötets gästkåsrör – Peter Österlund, mynthandlare med butiken *J. Pedersen mynthandel*, Skandinavien äldsta aktiva myntbutik sedan 1932 – är ett levande bevis på vitaliteten i vår hobby! Tillhörde du publiken som lyssnade, häpnade och fick sig till livs många oskrivna intressanta historier? Om inte, missade du verkligen något mycket sällsynt och sällsamt underhållande! Men Sigtunaklubben planerar flera framträdanden även framöver, som både informerar och upplyser om enskilda samlarområden och om allmänt intressanta nyheter och upptäckter. Temat *svenska sedlar* hägrar i november, häng på! Och bor du utsocknes kan det vara en trevlig idé att planera in ett gästbesök vid något medlemsmöte, om inte annat för upplevelsens skull, och kanske kommer du samtidigt att hitta något kul eller fint under vår aktiva medlemsauktion. Avisera gärna dina besöksplaner i förväg till mig, vi erbjuder gott kaffe och bröd!

Svenska mynt är världsmynt, den tesen har jag lanserat sedan länge och det är påtagligt så, när man betraktar utbudet på auktioner världen över. Svenska mynt är kosmopolitiskt efterfrågade, om inte annat så möter vi konkurrensen från utlandets köpstarka valutor och bredare samlar efterfrågan, generellt sett. Amerikanska auktions- och mynthandelsföretaget *Stack's Bowers* (som även har ett Köpenhamnskontor) fortsatta seriella auktioner av Bruun-objekt fortlöper med digitala auktioner av enklare slag för de flestas plånböcker, varvat med storslagna salauktioner där rariteter och olika kvaliteter erbjuds. Denna "auktionscirkus" kommer att fortgå säkert 3–4 år till, över 20.000 objekt ska ju säljas. Ett billigt nöje är att studera de digitala auktionsbeskrivningarna och dess bildmaterial av högsta klass.

På den svenska hemmaplanen händer det mycket bara denna oktobermånad. Lördag 18 oktober håller Schulman Scandinavia – i Olle Cederholms regi – sin nu tredje svenskauktion, i Kungsbacka. En fin katalog i både tryckt och digitalt format, kombinerad med samtidig salauktion och onlinebudgivning, underlättar planering och deltagande! Följande lördag 25 oktober vankas traditionell kvalitetsauktion med fin katalog i Stockholm, på Sheraton Hotel, arrangerad av Dan Carlberg med team på Myntauktioner i Sverige AB (MISAB). Dagen efter – söndag 26 oktober – arrangerar Sveriges Mynthandlares Förening i samarbete med MISAB sin traditionella höstmässa, även den på Sheraton. Uppåt 40 utställare erbjuder sina varulager till hugade spekulanter. Detta är verkligen en "folkfest" med bästa tänkbara förutsättningar för dig att beskåda dina intresseområden, låta inspirationen gro och handplocka dina favoriter. Att träffa likasinnade och ha goda numismatiska samtal tillhör bonusupplevelsorna! Tänk så här: Investera din tid i egenutveckling och självstudier, jämför och lär dig! Så har vi alla börjat och fortsätter ständigt på denna "resa" – en livsstil!

Väl mött onsdag 8 oktober!

Hälsar

Per-Göran Carlsson, ordförande, med styrelsen

Numismatiska nyheter

Peter Österlund på besök

Skribent & foto: Tomas Ahrne

På klubbmötet den 10 september kåserade Peter Österlund, som driver J Pedersen Mynthandel, grundad av hans morfar John Pedersen 1932.

J Pedersen Mynthandel är Skandinaviens äldsta fortfarande aktiva mynthandel, med bas i Helsingborg.

Peter bjöd på en mångsidig, spännande och rolig kväll. Han berättade om hur hans morfar startade sin mynthandel efter att på auktion ha ropat in en kista full med mynt, som behövde sorteras.

Peter växte upp i ett hem fullt av mynt, medaljer, polletter och sedlar och under kvällen fick vi höra flertalet berättelser och fascinerande anekdoter från myntsveriges historia. Berättelser om hans morfars numismatiska äventyr och pyramidspel i exotiska länder blandades med historier om Sveriges "myntkändisar", vackra och sällsynta mynt samt flertalet fyndiga anekdoter ur Peters eget liv som mynthandlare. Den fullsatta medlemslokalen lockades till nyfikenhet och många glada skratt.

Ett stort tack till Peter Österlund och även till Svenska Numismatiska Föreningen, som sponsrade kvällens innehållsrika kåseri.

Maskletare hittade enorm silverskatt

Skribent: Tomas Ahrne · Källor: SR, Länsstyrelsen (även foto), SvD, Hällekiskuriren, Kung Knut Eriksson och penningarna (Monica Golabiewski Lannby 2019), SHM.

En gång för länge sedan, då banker inte existerade, grävde någon ner en stor silverskatt i en kopparkittel i Stockholmsområdet. Av okända omständigheter kunde gömman aldrig tömmas igen, och skatten blev liggande i ca 850 år. Kanske blev den kvar på grund av krig eller oplanerat dödsfall. Men nyligen hittades skatten av en person som letade mask.

“Det här är sannolikt en av de största silverskatterna från början av medeltiden som har hittats i Sverige.”, säger Sofia Andersson som är antikvarie på Länsstyrelsen i Stockholm.

Skatten väger ca 6 kg och består av silversmycken, pärlor och uppemot 20.000 välbevarade silvermynt från Sverige och andra länder. På medeltiden motsvarade detta drygt en årslön för en välbärgad person i det högre samhällsskiktet. Upphittaren kontaktade Länsstyrelsen, vars arkeologer nu undersöker och dokumenterar fyndet och platsen. Kanske grävdes skatten ner vid en byggnad, eller så finns flera fynd i närheten. Några av mynten:

1. Knut Eriksson (1167 – 1196), "KANUTUS" (LL IA:4 · MGL A3 · Th 1931 88:4 · SMB 13)
Även känt som omslagsbild på Kung Knut Eriksson och penningarna (MGL 2019)
2. Knut Eriksson. Svärd & riksäpple i händerna, synligt hår. (Förefaller vara stampidentisk med typen MGL A8, tidigare endast känt genom fynd av ett halverat mynt .
3. Visby, kyrkobyggnad. (1150 – 1220) (LL XX:8b · SMB 11 · Th grupp II)
4. Biskopsmynt. Kräkla i höger hand och mitra på huvudet.

Europasemester med numismatiska inslag

- Bland turistmynt och renässansmedaljer

När min barndomsvän kom med idén att vi skulle ta en “roadtrip” genom Europa under semestern, passade jag på att planera in några väl utvalda numismatiska inslag, som jag kunde smita iväg på lite då och då.

Skribent & foto: Tomas Ahrne · Källor: Banknote World, Coins Weekly, 12 Tomatoes, ESE

Redan i planeringsstadiet stötte jag dock på patrull. Stora myntsamlingar kräver givetvis regelbundet underhåll, och just denna sommar passade flera museum och myntkabinetter på att damma av sina mynt och medaljer, samt att omorganisera sina samlingar. Men som tur är bjöd resan ändå på både prisvärda turistmynt och turistsedlar, samt flera välsorterade museer med vackra pampiga renässansmedaljer, flådiga guld- och silvermynt, fascinerande antika mynt samt imponerande myntmaskiner.

Resan började i Warszawa, Polen och gick vidare genom Salzburg i Österrike, Tyskland och som slutmål Italien med vackra Venedig, Verona och Milano.

På många platser fanns det “myntmaskiner” där man kunde peta in en 20-centare, veva på handtaget och i utbyte erhålla en helt nypräglad penning, i ovalt och aningen böjt format. Klassiska souvenirmynt fanns i nästan varje turistshop vi besökte, och ett museum erbjöd till och med en fin turistmedalj.

Som komplement till mynten vamlade det även av souvenirsedlarna “Noll-Euros”, som samtidigt kan sägas vara både värdelösa och värdefulla. De må ha noll som valör, men det finns flera värdefulla exemplar på samlarmarknaden. En feltryckt sedel från 2015 med den medeltida franska staden Sarlat som motiv kan inbringa ca 2.000 kr, och en sällsynt sedel från 2016 med Duisburg stad stadium säljs för ca 9.000 kr.

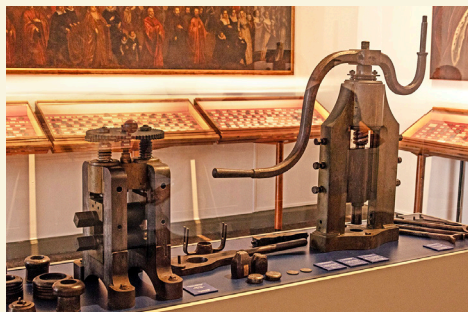

I Salzburg åkte vi den snabba bergbanan upp till Festung Hohensalzburg, där vi avnjöt en fin utsikt och en smarrig måltid, för att sedan vandra omkring på dess inhysta museum, som bland annat bjöd på dessa vackra guldmynt, präglade under kung Sigismund av Ungern (1387 – 1437).

Väl i Italien besökte jag eminenta museer i både Venedig och Milano. Biljettsystemet var stundtals klurigt, och flera museum kändes som eviga labyrinter. Här och var fanns vakter utposterade för att informera om var man inte fick svänga. I någon av gångarna är jag säker på att jag skymtade en Minotaur...

Ett museum i Venedig visade sig bestå av tre sammanfogade museer (Museo Correr, Museo Archeologico Nazionale och Monumental Rooms of the Biblioteca Nazionale Marciana) vilka erbjöd en fantastisk kavalkad av arkeologiska och historiska föremål, samt många fina numismatiska objekt.

I Milano besökte jag det medeltida fortet Castello Sforzesco, som huserar sex-sju olika museer i ett. Labyrintsystemet bidrog till att jag fick se underbara saker som jag annars hade rusat förbi. Stora välbevarade gobelänger, gigantiska romerska sten-"medaljer", antika mynt, välsvarvade möbler, myntmaskiner och mycket annat mellan himmel och jord. Det mesta ställdes ut per tidsperiod, vilket gav de olika historiska föremålen ett kompletterande sammanhang.

Eftersom jag samlar på medaljer, hade jag som mål att beundra de stora italienska renässansmedaljer som finns på slottet. En del var tyvärr placerade i motljus från stora solbelysta fönster vilket fick medaljerna att se väldigt mörka ut. Men så kom jag plötsligt på att jag hade med mig en liten ficklampa på nyckelknippan. Efter vakternas godkännande fick jag lov att skyndsamt belysa och fotografera av medaljerna en och en - ett vinnande koncept!

Solen steg högre på himlen och temperaturen likaså. När alla sevärdheter var avklarade, och termometern visade 34 grader, var det dags att återvända mot svalare breddgrader. Men, kära Italien, jag är säker på att vi ses igen!

Zero Euro-sedlarna, som är godkända av Europeiska centralbanken, är vackert designade och tillverkas på samma sätt som riktiga sedlar. De har unika serienummer och avancerade säkerhetsdetaljer. Sedlarna firar olika händelser, platser och teman.

De har sitt ursprung i Frankrike 2015, efter en idé av Richard Faille om att skapa unika souvenirsedlar med begränsad upplaga, som kan bidra till att öka intresset för numismatik och samlande. De säljs i souvenirbutiker och i speciella ATM-maskiner.

En referens katalog från 2020 listar över 2.000 olika motiv och idag ges dessa sedlar ut i ca 70 länder. Sverige har gett ut två sedlar, en med Stockholmsmotiv 2019 och en med NATO-medlemskapet 2024. Tyskland har bidragit med över 1.500 olika motiv.

Ett behändigt bildgalleri över dessa sedlar kan man beskåda på:
euro-souvenirscheine.de

Medlemsauktion

Onsdag 8 okt 2025: Visning från kl 18. Auktionen startar efter medlemsmötets ordinarie program och hålls enligt klubbens auktionspolicy. Förhandsbud till auktionsansvarig senast kl 18 två dagar i förväg.

Betalning via Swish: 123 647 74 18 eller Plusgiro: 44 72 59-3.

Auktionslotter under (ca) 1000 kr kan även betalas kontant direkt.

) För lot märkt med asterisk () är angivet minimipris en första ungefärlig nivåorientering. Säljaren meddelar acceptabelt minimipris samma dag, som sedan används som dagsaktuellt utropspris.

Lot	Beskrivning	Kvalitet	Minipris	Klubbat
1	USA, 20 dollar 1924, GULD, 33,4 g 900/1000, några mörka fläckar	01	30000*	
2	Etiopien, 20 dollar 1966, GULD, 8 g 900/1000	PROOF	7000*	
3	Ryssland, 5 rubler 1899, GULD, 4,3 g 900/1000	1+701	3800*	
4	Frankrike, 5 Fr. År XI, tupp, ytmärken, gniden, patina	1?/1	150	
5	Frankrike, 5 Fr 1830 A, patina	1/1+	200	
6	Colombia, 8 reales 1821, ovanlig tvåårstyp	1	200	
7	Bolivia, 8 reales 1837, Potosi	1	200	
8	Storbritannien, ½ crown 1836, patina	1	100	
9	Storbritannien, ½ crown 1884, trevligt ex	1/1+	100	
10	Tyskland, 5 mark 1951 F, snyggt ex	01	100	
11	USA, Quarter ¼ dollar 1919, kantnagg	1/1+	50	
12	USA, 5 cent 1883	1+	50	
13	USA, 1 dime 1875, Carson City (CC)	1?	150	
14	USA, 1 dime 1889	1	40	
15	USA, 1 cent 1858	1	40	
16	USA, 1 cent 1858	1/1+	100	
17	USA, cent 1891 + 1906	1	40	

18	Karl XIV Johan, 1 Riksdaler Specie 1837, utan G, ex MISAB webauktion 7 nr 109. Enligt Falcoin ca 14 ex kända privat	1	2500	
19	Karl XIV Johan, 1/8 riksdaler specie 1837, mycket sällsynt	1?/2	500	
20	Adolf Fredrik, 1 öre SM 1759, liten 5:a, bra ex	1/1+	200	
21	Adolf Fredrik, 1 öre SM 1760 på 52, liten krona, variant	1	500	
22	Indien, 1/10 GULD Fanam, 11-1300-talen. I plastkassett National Numismatic Certification.	1+	100	
23	Påse med 2 kg jetonger och medaljer	Vk	BUD	
24	Zip-påse med etuier med medaljer etc	Vk	BUD	
25	Etui med Biskviporslinsmedalj, porträtt, Goethe-Institute, 65 mm diameter	UNC	100	
26	Swaziland, årsset 1974 I kassett	UNC	40	
27	Sverige, medalj i etui, Myntrealisation 1776-1976, 68 g sterling ag	UNC	400	
28	Kanada, 5 dollar 2005, 31,4 g ag 999/1000, etui. Andra världskrigets slut	UNC	200	
29	USA, dollar 1994, World Cup. 26,7 g ag 900/1000	PROOF	175	
30	Arlanda-textilpåse, fylld med oädla svenska växelmynt + 3 sedlar	Vk	BUD	
31	Myntskåp 4 lådor, med 19 x 10 kr 1991-2009	UNC	200	
32	10 kr 1991, omvända sidor	UNC	100	
33	Myntskåp 4 lådor, med 100 mynt (oädla hela världen)	Vk	100	
34	Myntskåp 8 lådor, vari 6 x 5 kr ag (1954-71) + 37 oädla 5 kr 1972 - 2016	Vk	300	
35	Myntskåp 8 lådor, med 382 mynt varav ag 40%: 5 kr + 4 x 1 kr +25 x 25 öre + 1 x 10 öre, några UNC	Vk	300	

36	Albanien, 10 euro OS 2004, 34 g ag	PROOF	200	
37	Karl XI, 2 öre ag 1664, IK	1/1+	150	
38	Ryssland, 5 kopek 1804 EM	1	50	
39	Ryssland, 5 kopek 1772 EM	1	75	
40	Sverige, post 5 x 200 kr: 3 x 200 + 2 x 200 1995.	UNC	1000	
41	USA, 58 x 5 cent 1978ff I pappalbum	Vk	BUD	
42	USA, dito 75 x 1 cent 1975ff	Vk	BUD	
43	USA, dollar ag 1971, 400/1000	UNC	50	
44	USA, dollar + ½ d + ¼ d, ag, 1976	UNC	75	
45	Danmark, 24 skilling, ag 1736	1	75	
46	Ryssland, 5 kopek cu, 1833	1	BUD	
47	Tyskland, 2 mark 1902, ag	1/1+	50	
48	Marokko, lot 7 st 4-falus, cu	Vk	50	
49	Danmark, 2 sk 1677 ag	1	25	
50	USA, Dime 1891	1	20	
51	Sverige, Karl XIV Johan, ¼ skilling Palmkvist 1833 på 32	1+	50	
52	Japan, 1 Tempo-Mun, 1860-talet, brons	1+	30	
53	USA, 5 cent 1889	1+	30	
54	Kina, lot med 7 st cashmynt + 1 st "byxmynt", äldre kopia	Vk	50	
55	Norge, 2 x ½ sk 1841 + 1 st vardera 1 sk 1816 + 1820	Vk	40	
56	Sverige, Erik XIV, ½ öre 1566	1/1+	150	
57	USA, lot 23 x 1 dime ag, Mercury-typ	Vk	150	
58	Tyska Östafrika, 1 p1908, ag, liten kantskada	1/1+	100	
59	Dito, 7 st bronsmynt, mässing + Heller nickel	Vk	100	
60	Danmark, lot 3 x ½ sk 1868 + 1 sk 1867 +4 st 1856 + 16 sk ag 1857	Vk	50	

61	Tyskland, påse med 2 kg småvalörer 18-1900-talen	Vk	BUD	
62	Tyskland, lot med ca 100 aluminiummynt 1920-talet	Vk	50	
63	Australien, lot påse oädelt	Vk	BUD	

Auktionsresultat 10 sep 2025

Lot nr	Klubbat pris	Lot nr	Klubbat pris	Lot nr	Klubbat pris	Lot nr	Klubbat pris
1	32200	18	100	35	220	52	220
2	8000	19	100	36	480	53	500
3	4600	20	50	37	320	54	70
4	480	21	retur	38	240	55	40
5	520	22	50	39	280	56	160
6	100	23	150	40	760	57	300
7	20	24	150	41	420	58	280
8	200	25	80	42	70	59	75
9	60	26	320	43	70	60	280
10	200	27	110	44	260	61	300
11	200	28	retur	45	300	62	420
12	220	29	260	46	80	63	600
13	200	30	220	47	50	64	300
14	200	31	200	48	320	65	500
15	170	32	100	49	110	66	220
16	20	33	500	50	700	67	190
17	60	34	200	51	130	68	200
Summa:		59.505		Till klubben:		1.740	

Digitaliserad tidning

På årsmötet beslutades om ökad digitalisering av vår medlemstidning.

Som tidigare meddelat upphör därför det generella utskicket av pappers-tidningen från och med detta nummer, för att i första hand distribueras via e-post. Detta bidrar till klubbens förbättrade finanser.

Om du har fått den tryckta tidningen men kan nöja dig med den digitala versionen, vänligen meddela oss per e-post till tidningens redaktör Tomas Ahrne: tomas@sigtuna.myntklubb.se

Vi hörs och syns! **/Per-Göran Carlsson, ordförande**

Köpes, säljes, sökes...

Kostnadsfri annonsplats för medlemmar i mån av plats.

Köpes

Jag köper utländska mynt för 50 kr / kg och svenska järnmynt för 8 kr / kg. **/Aleksej Lyssikov, tel: 0739 - 31 55 92**

Sedlar: 10 kr 1940 Gustav Vasa & 10 kr stjärnmärkt 1984.
/Peter Hlawatsch / 0708 - 768 401 / peter.samlare@gmail.com

Sökes

Medaljer av Carl Milles (De flesta varianter förutom Göteborg och Nordstedts i brons) **/Tomas Ahrne / tomas@bildsidan.se**

Myntquiz

Svaren hittar du längst ner på sidan. Mycket nöje :)

1. Vilken typ av Sceatta (A-Z) har Oden som motiv och anses ha präglats i bland annat i Ribe i Danmark ca år 710-750?

- a) Typ M b) Typ R c) Typ X

2. Vissa namn på myntvalörer härstammar från äldre bytesvaror. Varifrån härstammar den tidigare kroatiska valören Kuna?

- a) Hermelin b) Mård c) Räv

3. Under vilken tidsperiod präglades de klassiska silver-tetradrachmerna i Athen, med ugglor som motiv?

- a) ca 590-138 f.kr.
b) ca 510-38 f.kr.
c) ca 610-14 f.kr

4. Varför startades det första amerikanska myntverket i Philadelphia 1792?

- a) Närheten till landets främsta koppargruvor
b) Det var landets dåvarande huvudstad
c) Landets bästa gravör bodde där

5. Under hur många år pausades 2-kronan innan det officiella året för återintroduktion på 2010-talet?

- a) 39 b) 41 c) 45

Välkommen till Sigtuna Myntklubb

Vi är ca 160 medlemmar som samlar mynt, sedlar, medaljer, polletter och andra numismatiska objekt från hela världen.

På våra regelbundna medlemsmöten erbjuder vi kortare föredrag av medlemmar eller inbjudna kåsörer, intressanta medlemsauktioner, fika till självkostnadspris och ett spännande lotteri. Du kan även delta på våra gemensamma resor och ta del av vårt välfyllda bibliotek.

Vi anordnar även en årlig myntmässa som är öppen både för medlemmar och allmänhet.

Bli medlem

För endast 200 kr per kalenderår blir du medlem och får vår medlemstidning som ges ut med tio nummer per år. Fyll i medlemsansökan på vår hemsida, eller maila den till: pgc21@hotmail.com

Plusgiro: 44 72 59-3 Swish: 123 647 74 18

Om du funderar på att bli medlem får du gärna delta som gäst på ett av våra möten, i vår rymliga klubb-lokal på Nyborgsvägen 8 i Rosersberg.

Kommande medlemsmöten

2025: 12 nov · 10 dec

2026: 14 jan · 11 feb · 11 mar · 8 apr · 13 maj · 10 jun

17.30 Styrelsemöte 18.00 Lokalen öppnas 19.00 Medlemsmöte

sigtuna.myntklubb.se

Deadline för tidningsproduktion: 3 v. före möte (tryck ca 2 v. före möte)